

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Hunnenweg 45, 47 en 49, Voorthuizen

26 oktober 2012
projectnummer 021-12

Van Bommel FAUNAWERK

Ecologisch advies, veldwerk, projectuitvoering

Van Bommel FAUNAWERK

Dreijenlaan 2
6703 HA Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188
www.vanbommel-faunawerk.nl

Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	Bouwbedrijf E. Pater BV.
Titel:	Quickscan Flora en Fauna
Subtitel:	Hunnenweg 45, 47 en 49, Voorthuizen
Datum:	26 oktober 2012
Aantal pagina's incl. bijlagen	25
Status rapport:	goedgekeurd
Uitvoering:	Van Bommel FAUNAWERK Frans van Bommel M.Sc.
Projectnummer:	021-12
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet, EHS, natuuronderzoek, oriënterend onderzoek, effectbeschrijving

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	Aanleiding voor het onderzoek.....	4
1.2.	Juridisch kader	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	8
2.1.	Ligging plangebied	8
2.2.	Beschrijving plangebied	8
2.3.	Beoogde ingrepen	9
3.	ONDERZOEKSMETHODE	11
3.1.	Beschikbare gegevens flora en fauna.....	11
3.2.	Veldbezoek.....	11
3.3.	Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS	11
4.	RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE	12
4.1.	Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten.....	12
4.2.	Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden	16
4.2.1.	Natuurbeschermingswet 1998	16
4.2.2.	Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen	16
5.	CONCLUSIES & AANBEVELINGEN	17
5.1.	Conclusies.....	17
6.	LITERATUUR	18

BIJLAGEN

BIJLAGE 1.	TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET
BIJLAGE 2.	TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998
BIJLAGE 3.	TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR
BIJLAGE 4.	KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000
BIJLAGE 5.	KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS
BIJLAGE 6.	KAART NATUURBEHEERPLAN GELDERLAND 2012
BIJLAGE 7.	BESCHRIJVING VLEERMUIKASTEN

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat om aan de woningen aan de Hunnenweg 47 en 49 en de bijgebouwen van nr. 45 in Voorthuizen te verwijderen en de bouwrechten te verplaatsen naar een andere locatie gelegen in Esveld. Voor deze ruimtelijke plannen is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

Deze quickscan is uitgebreid en geactualiseerd voor de quickscan zoals eind 2011 (projectnr. 022-11) uitgevoerd, waarbij alleen Hunnenweg 45 en 49 in de quickscan betrokken waren.

Voorafgaand aan bestemmingsplanherziening en/of ruimtelijke ingreep dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezige natuurwaarden. Tevens dient getoetst te worden of de beoogde ingreep negatieve effecten te weeg kan brengen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000 of de EHS.

Bouwbedrijf Pater BV heeft Van Bommel FAUNAWERK opdracht gegeven een quickscan uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna, de relatie met omliggende beschermde natuurgebieden en de eventuele effecten van de beoogde functiewisseling en ruimtelijke ontwikkeling. De bevindingen zijn in het voorliggende rapport weergegeven.

1.2. Juridisch kader

Voor ruimtelijke ingrepen of plannen die leiden tot wijzigingen in bestemmingsplannen heeft men te maken met de natuurwetgeving. Soorten en hun directe leefomgeving worden beschermd door de Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet en het beschermingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dragen zorg voor de gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

De bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren en hun directe leefgebied is sinds 1 april 2002 vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Op grond van de artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet is bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en hollen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren (zorgplicht, artikel 2, lid 1). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht beschermingsstatus, ontheffing of vrijstelling.

Zorgplicht Artikel 2 van de Flora- en faunawet

- Art. 2, lid 1 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede hun directe leefomgeving.
- Art. 2, lid 2 De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Om te beoordelen of een plan in strijd is met de Flora- en faunawet dient onderzocht te worden of beschermde soorten in het plangebied voorkomen en of de voorgenomen ingreep mogelijk schadelijke effecten heeft op de beschermde soorten (bijlage 1 toetsingsschema Flora- en faunawet). In een aantal bij de Flora- en faunawet behorende regelingen en besluiten is vastgelegd, wanneer een vrijstelling geldt, een gedragscode van kracht is en of een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen (Ministerie EL&I) benodigd is.

Toetsing ontheffingsaanvragen door Dienst Regelingen

Als gevolg van twee uitspraken van de Raad van State in 2009, is de beoordeling van ontheffingsaanvragen voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten aangepast. Dienst Regelingen heeft op 26 augustus 2009 hiertoe een nieuw toetsingsschema (bijlage 1) ingevoerd. Wanneer er op de planlocatie beschermde soorten aanwezig zijn, dan heeft de initiatiefnemer twee mogelijkheden, namelijk:

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

De volgende vier categorieën beschermingsniveaus (AMvB 22 februari 2005) worden onderscheiden.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten)

Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.

Minder algemeen voorkomende soorten (tabel 2 soorten)

Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').

Strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten)

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet, die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren worden genoemd, dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet bij de ingreep sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. 'Ruimtelijke ontwikkeling' wordt niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor bijlage IV Habitatrichtlijnsoorten.

Vogels

Alle van nature in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals hierboven bij Tabel 3 soorten beschreven, plaats te vinden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in veel gevallen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Bij bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en soorten die alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. 'Ruimtelijke ontwikkeling' of 'dwingende redenen van groot openbaar belang' worden niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor Vogelrichtlijnsoorten.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- of diersoorten kunnen beschermd zijn op basis van nationale of Europese wetgeving. In de Natuurbeschermingswet 1998 (gewijzigd oktober 2005) zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000 gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die een schadelijke invloed hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Aan de hand van het toetsingsschema bijlage 2 kan bepaald worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd is.

Ecologische Hoofdstructuur

Daarnaast kunnen gebieden ook onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken.

Door vergroting van natuurgebieden, ontwikkeling van nieuwe natuur en de aanleg van ecologische verbindingzones wordt dit netwerk gerealiseerd. De realisering van de EHS is een gezamenlijk streven van Rijk en provincies, dit beleid is in 1990 ingezet en dient gerealiseerd te zijn in 2018. Voor de begrensde EHS geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime (toetsingsschema bijlage 3). Het ruimtelijke beleid, vastgelegd in de provinciale Streekplannen, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Tevens moet rekening gehouden worden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Rode Lijsten

Het besluit Rode Lijsten flora en fauna (5 november 2004) geeft een overzicht van soorten die sterk achteruitgegaan zijn in aantallen of in verspreiding. Hoewel de Rode Lijsten in strikte zin geen juridische status hebben, wordt de mate van zeldzaamheid wel meegenomen in de beoordelingsprocedure van de Dienst Regelingen. Hierbij wordt beoordeeld of de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatieve invloed teweeg brengt op de 'gunstige staat van instandhouding' van een soort.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1. Ligging plangebied

De planlocatie aan de Hunnenweg 45, 47 en 49 is gelegen op de grens van bos en landbouwgebied aan de noordoostzijde van Voorthuizen. De planlocatie is gelegen in het kilometerhok 172-469, of te wel 32-27-31 volgens de indeling van de inventarisatieatlas (figuur 1).

Figuur 1. Topografische kaart (atlasblok 32-27) met de onderzochte locatie aan de Hunnenweg

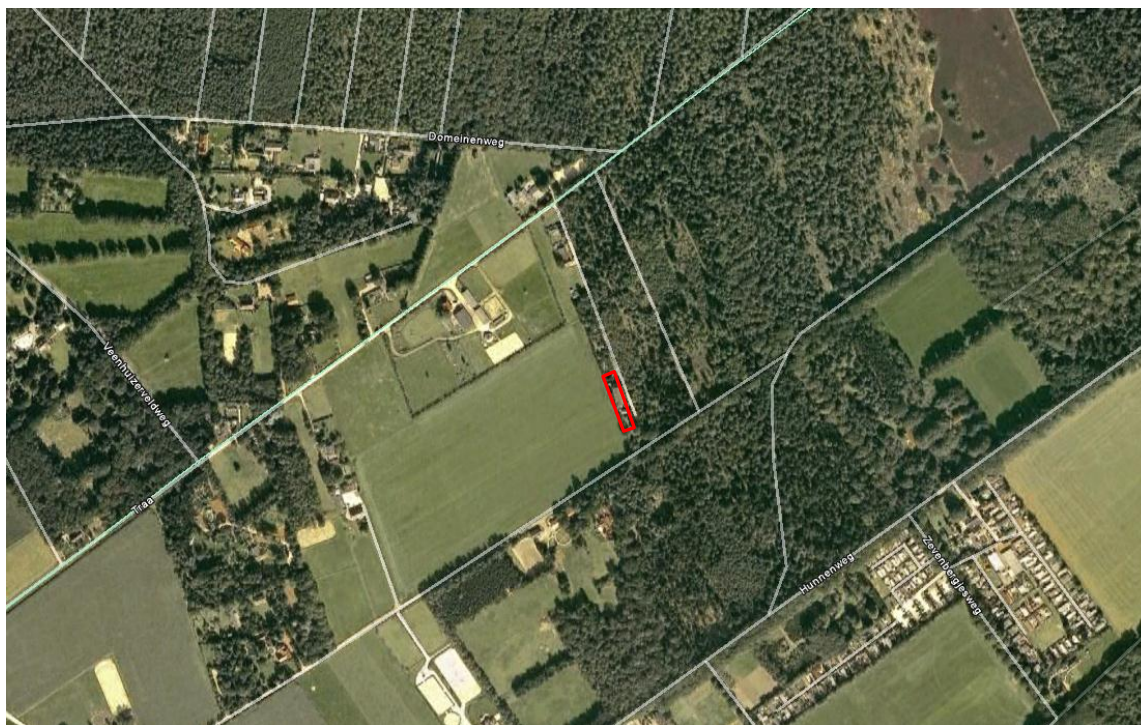
2.2. Beschrijving plangebied

De woningen aan de Hunnenweg 45-49, waarvan een met recreatie- en de ander met woonbestemming, zijn gelegen aan de rand van het bosgebied dat onderdeel uitmaakt van de 'Pauwenhof'. Op de planlocatie zijn drie woningen aanwezig (nr. 45, 47 en 49). Een van de woningen, nr. 45 wordt nog bewoond, de andere twee staan leeg en daar zijn geen voorzieningen meer aanwezig. Bij de woningen hoort een relatief klein stuk grond dat gedeeltelijk bebouwd is met een nevengebouw en carport en voor het overige uit tuin bestaat.

De omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door een afwisseling van bossen en agrarische gronden (figuur 2). Verspreid door het gebied staan agrarische bedrijven, huizen en recreatiewoningen, evenals enkele recreatieterreinen. Het naastgelegen bos bestaat uit productiebos

met voornamelijk naalddhout, langs de randen van het bosgebied zijn gemengde opstanden aanwezig. De locatie bevindt zich in de nabijheid van het 'Boeschoterbosch' dat onderdeel uitmaakt van de Veluwe.

Het plangebied is gelegen binnen het Natura 2000 gebied 'Veluwe' (bijlage 4), ook maakt het onderdeel uit van de EHS-Natuur (bijlage 5).

Figuur 2. Ligging planlocatie met het onderzochte gebied

De foto's op de pagina hierna, genomen tijdens de veldbezoeken op 6 december 2011 en 24 oktober jl., geven een impressie van het plangebied. Hieronder volgt een toelichting per foto.

Foto 1. Woning Hunnenweg 47

Foto 2. Woning Hunnenweg 49

Foto 3. Carport en bijgebouw van nr. 45

Foto 4. Blik op de Hunnenweg 45, 47 en 49 met bosrand

Foto 5. Aftimmering dakoverstek

Foto 6. Aansluiting dak nr. 49

2.3. Beoogde ingrepen

De initiatiefnemer, het bouwbedrijf Pater, is voornemens de twee woningen (nr's. 47 en 49) alsook de bijgebouwen van nr. 45 te slopen en de bouwrechten te verplaatsen naar de Oud Vellerseweg in Esveld. De derde woning nr. 45 blijft voorlopig gehandhaafd. De aanwezige beplanting in de tuinen zal daarbij voor een groot deel verwijderd worden, de grotere bomen zullen worden gehandhaafd. Herinrichting van het plangebied (nr's. 47, 49 en bijgebouwen 45) wordt na de sloop niet beoogd.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

3. ONDERZOEKSMETHODE

Bij het opstellen van deze quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande gegevens en literatuur. Naast het voorkomen van beschermde soorten, zijn de mogelijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden onderzocht. In aanvulling hierop heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden, waarbij geverifieerd is of er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten op beschermde planten en dieren en hun leefgebieden.

3.1. Beschikbare gegevens flora en fauna

Voor het literatuuronderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd, zoals verspreidingsatlassen en gegevens uit regionale of nationale databanken. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende atlasgegevens: de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997), de broedvogelatlas (SOVON 2002) en de atlas van amfibieën en reptielen RAVON (2009) en de atlas van vissen (de Nie 1996).

3.2. Veldbezoek

Om een betrouwbare inschatting te kunnen maken of er mogelijk beschermde soorten in het gebied aanwezig zijn wordt een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Daarnaast wordt de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht en een indruk verkregen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Het veldbezoek heeft tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Tijdens het veldbezoek zijn de waarnemingen van dier- en plantensoorten genoteerd. Hierbij zijn niet alleen zichtwaarnemingen verzameld, zo wordt ook gelet op sporen (prenten, keutels, haren, braakballen e.d.), die op de aanwezigheid van soorten kunnen duiden.

3.3. Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS

Om te bepalen of er mogelijk sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurgebieden, is beoordeeld of het plangebied onderdeel uitmaakt van een natuurgebied of een relatie heeft met omliggende natuurgebieden. Het primaire onderzoeksgebied is het plangebied waar de bestemming gewijzigd wordt. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

4. RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE

Hieronder worden de resultaten beschreven van het literatuuronderzoek en de oriënterende veldbezoeken die op 6 december 2011 en 24 oktober jl. hebben plaatsgevonden. Daaruit voortvloeiend worden de verwachte effecten van de bestemmingsplanwijziging op de aanwezige natuurwaarden ingeschat. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en natuurgebieden.

4.1. Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten

Op basis van de beschikbare literatuur is gekeken of er beschermde soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en of de habitateisen overeenkomen met de biotoop van het plangebied. Vervolgens is, mede op basis van de waarnemingen tijdens het veldbezoek, de kans ingeschat of deze of andere soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn.

De resultaten en de eventuele effecten worden hieronder per onderzochte soortgroep behandeld. Per soort is aangegeven of het beschermde soorten betreft, tot welke tabel van de Flora- en faunawet ze behoren en of de soort vermeld wordt op de Rode Lijst.

Broedvogels

In het plangebied zelf zijn tijdens het veldbezoek verschillende soorten vogels aangetroffen, welke waarschijnlijk de planlocatie of omgeving gebruiken als broedgelegenheid, te weten: merel, zanglijster, koolmees, pimpelmees, glanskop, vink, boomklever, grote bonte specht en houtduif. Gezien het plangebied en de omgeving kunnen echter meer soorten typische bosvogels verwacht worden. Broedgelegenheid voor deze soorten wordt geboden door de in het plangebied aanwezige bomen en struiklaag.

Alle inheemse broedvogels zijn als zodanig beschermd volgens het striktste beschermingsniveau (Flora- en faunawet, vogelsoorten). In de Flora- en Faunawet wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse vogels broeden, mogen er geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden die het broedproces verstoren, dus ongeacht de periode van het jaar. Ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet op basis van artikel 75 is, vanwege de stringente eisen gesteld onder de Europese Vogelrichtlijn, niet mogelijk gedurende het broedseizoen.

De houtige beplanting in het plangebied kan als broedgelegenheid gebruikt worden, vooral de coniferen haag en het struweel zijn zeer geschikt voor soorten zoals o.m. winterkoning, roodborstje, merel. De bijgebouwen bieden mogelijk broedgelegenheid aan een koolmees of merel. De aanwezigheid van huismussen lijkt niet aannemelijk, niet tijdens het veldbezoek waargenomen, daarnaast ontbreekt de biotoop (erven met aanwezigheid van vee) dat wel aanwezig is op locaties in de omgeving. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van steenuil of kerkuil aangetroffen of andere soorten met jaarrond beschermd rust- of verblijfplaats.

Wel dient er rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten, dienen werkzaamheden zoals de sloop van de woningen en verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen voor bosvogels loopt grofweg van half maart tot half juli. Voor sommige soorten langer, bijvoorbeeld houtduif tot in september-oktober. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort.

Mits de werkzaamheden t.a.v. sloop en verwijdering van beplanting buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, vindt er geen verstoring van broedvogels of in gebruik zijnde nesten plaats. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Zoogdieren

Op basis van literatuurgegevens (Broekhuizen *et al.* 1992, Limpens *et al.* 1997) en de indruk die tijdens het veldbezoek is verkregen, is ingeschat welke soorten mogelijk in het plangebied en de nabije omgeving kunnen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn aanwijzingen op het voorkomen van mol, veldmuis, huismuis, wild zwijn, eekhoorn en haas gevonden. Op de planlocatie komen waarschijnlijk nog een aantal soorten voor, of mogelijk maakt de planlocatie onderdeel uit van hun foerageergebied (tabel 1).

Het plangebied maakt (mogelijk) onderdeel uit van het foerageergebied van tabel 2 en 3 soorten, te weten: wild zwijn, eekhoorn en mogelijk boomarter en das. De voorgenomen sloop van de twee woningen en de bijgebouwen zal geen negatief effect teweeg brengen voor deze soorten. Door de toename van rust zal het leefgebied voor deze soorten verbeteren.

De huismuis en bruine rat vallen niet onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet. De andere grondgebonden zoogdiersoorten die mogelijk een vaste verblijfplaats hebben op het perceel behoren tot soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, waarvoor een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Tabel 1: Overzicht van geïnventariseerde en verwachte zoogdieren in het plangebied en omgeving.

Nederlandse naam	FF wet (tabel 1,2,3) *	Rode Lijst	Opmerkingen
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>			
egel	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
huisspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
mol	tabel 1	-	aanwezig
vos	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
wezel	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
bunzing	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
boomarter	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
das	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
wild zwijn	tabel 2	-	foerageergebied
ree	tabel 1	-	foerageergebied
eekhoorn	tabel 2	-	foerageergebied
rosse woelmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
veldmuis	tabel 1	-	aanwezig
bosmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bruine rat	-	-	mogelijk aanwezig
huismuis	-	-	Aanwezig
haas	tabel 1	-	Aanwezig
konijn	tabel 1	-	mogelijk aanwezig

<i>Vleermuizen</i>			
gewone dwergvleermuis	tabel 3	-	waarschijnlijk foerageergebied
ruige dwergvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
laatvlieger	tabel 3	-	waarschijnlijk foerageergebied
gewone grootoorvleermuis	tabel 3	-	mogelijk in omgeving

* Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens uit de landelijke vleermuizenatlas (Limpens *et al.* 1997) en het habitat is een inschatting gemaakt welke soorten vleermuizen mogelijk aanwezig kunnen zijn. Uit de verspreidingsgegevens van de vleermuizenatlas komen vijf soorten binnen het atlasblok voor. Hiervan zal naar verwachting de watervleermuis niet voorkomen, aangezien geschikt foerageergebied alsook geschikte verblijfplaatsen ontbreken. Soorten die de planlocatie mogelijk gebruiken als foerageergebied zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (figuur 1).

De laatvlieger en de gewone dwergvleermuis komen vrijwel in geheel Nederland voor. De gewone dwergvleermuis prefereert besloten en halfopen landschappen als jachtgebied, terwijl de laatvlieger voornamelijk foerageert in open en halfopen landschap. Beide soorten zijn algemeen voorkomend. Ruige dwergvleermuizen foerageren vooral in bosrijke en waterrijke landschappen. Gewone grootoorvleermuizen foerageren in bosrijke omgeving, zoals boven bospaden en dubbele bomenlanen, hierbij open landschap mijndend.

Geschikte verblijfplaatsen voor de soorten ontbreken in de bijgebouwen van nr. 45 en lijken te ontbreken in de woningen 47 en 49. Het dakoverstek van de woningen zijn hermetisch afgesloten voor vleermuizen, ook andere openingen aan de buitenzijde naar de houten geïsoleerde wanden met spouw ontbreken. De enige manier om de spouw te bereiken is via de onderzijde, op een hoogte van 20-25 cm boven maaiveld. Vleermuizen zullen niet snel zulke lage openingen gebruiken, aangezien ze hierdoor moeilijk of niet uit kunnen vliegen. Bovendien zijn de wanden hierdoor ook bereikbaar zijn voor muizen en mogelijk bruine ratten. De bewoner van nummer 45 (pers. med.) bevestigt de veelvuldige aanwezigheid van muizen in de wanden en op zolder. Vleermuizen zullen dergelijke plaatsen niet als (overwinterings)verblijfplaats verkiezen om predatie door muizen te vermijden.

Het dak op nummer 49 heeft aan de topgevelzijde een forse opening dit biedt toegang tot de zolderruimte. Het gebruik van de zolder als winterverblijfplaats is echter uit te sluiten, doordat in de woningen 47 en 49 de laatste vier jaar geen verwarming meer aanwezig is (pers. med. bewoner nr. 45). Dat de woning in andere jaargetijden in gebruik is als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen is niet aannemelijk, echter ook niet geheel uit te sluiten. Mogelijk biedt de woning incidenteel plaats aan gewone dwergvleermuis of laatvlieger als zomerverblijfplaats of paarverblijfplaats.

Voor strikt beschermde soorten (Ffwet, tabel 3 soorten), zoals in dit geval vleermuizen, geldt dat het te slopen deel van de woning 49 mogelijk een vaste verblijfplaats als zomerverblijf of paarplaats voor laatvlieger of gewone grootoorvleermuis biedt. De kans hierop wordt echter gezien de bebouwing niet erg groot geacht. Dit resulteert in twee mogelijke vervolgopties, namelijk:

- (a) nader onderzoek uitvoeren naar verblijfplaatsen, en indien aanwezig de verblijfplaats mitigeren, of;
- (b) op voorhand de potentiële verblijfplaats mitigeren door het ophangen van vleermuiskasten, waardoor de functionaliteit van de zomer- of paarverblijven behouden blijft.

Bij deze laatste optie wordt er van uitgegaan dat door het treffen van mitigerende maatregelen, d.w.z. maatregelen die negatieve effecten verzachten en voorkomen, de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats zowel tijdens als na de ontwikkeling behouden blijft. Hierdoor wordt voorkomen dat de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden worden. Hierbij valt te denken aan het rekening houden met voor vleermuizen gevoelige periodes, het vleermuisvriendelijk slopen van het gebouw onder ecologische begeleiding en het tijdig realiseren van alternatieve geschikte verblijfplaatsen door vleermuiskasten op te hangen.

Indien vooraf de volgende mitigerende maatregelen getroffen worden, kan de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen behouden blijven. In dat geval is er geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet benodigd.

- woningen buiten de periode dat ze in gebruik zijn slopen, d.w.z. aangezien ze niet als winterverblijfplaats kunnen dienen, slopen tussen ½ oktober en ½ maart;
- vóór de sloop van de woningen vervangende verblijfplaatsen creëren in de vorm van vleermuiskasten. Goede vleermuiskasten van het merk Schwegler zijn verkrijgbaar via de firma 'Waveka' (www.waveka-nestkasten.nl). Voorgesteld wordt om vier vleermuiskasten door een 'ter zake kundige' in de omgeving van de planlocatie aan bomen te bevestigen. Tweemaal het 'Schwegler vleermuizenkast Type 1FD' en tweemaal 'Schwegler vleermuizenkast met nis Type 2FN' (voor beschrijving kasten zie bijlage 7).

Verder kan het plangebied onderdeel uitmaken van het foerageergebied van de genoemde vleermuissoorten. Door de verwijdering van de twee woningen zal de geschiktheid van het plangebied als foerageergebied, vanwege een verminderde verstoring van licht, toenemen. Daarom worden negatieve effecten op het foerageergebied uitgesloten. Gezien de afwezigheid van verbindende lijnvormige (landschaps)elementen, is de aanwezigheid van een vliegroute niet aannemelijk.

Mits de plannen conform het bovenstaande uitgevoerd worden, zal het plangebied na de ruimtelijke ingreep voor de mogelijk aanwezige vleermuizen geschikt blijven. In dat geval is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Amfibieën

Op basis van de verspreidingsgegevens (Creemers & van Delft 2009), de habitateisen en het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het voorkomen van amfibieën. Vanwege het ontbreken van water in de omgeving is het voorkomen van amfibieënsoorten niet aannemelijk.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Reptielen

Op basis van de verspreidingsgegevens (Creemers & van Delft 2009), de habitateisen en het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het voorkomen van reptielen.

De planlocatie biedt vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie en open zonbeschenen plekken geen optimaal habitat voor reptielen. Hierdoor is de aanwezigheid van zandhagedis, gladde slang en adder uit te sluiten. Levendbarende hagedis en hazelworm kunnen ook voorkomen in andere soorten biotopen dan heidevelden en hoogvenen, zoals in bossen en bosranden. De planlocatie zelf biedt geen geschikt biotoop voor deze soorten, mogelijk kunnen deze soorten wel in de omgeving voorkomen. Met de beoogde sloop van de woningen zal geen geschikt habitat verloren gaan evenmin zullen dieren verstoord worden.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of rode lijst soorten waargenomen. De planlocatie bestaat uit de woningen met tuin. Inde tuin zijn veel cultivars aanwezig. Verder zijn op de planlocatie zijn enkel grassen en kruiden van verstoorde milieus aangetroffen.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

Overige beschermde soorten

Het terrein biedt vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals structuurrijke vegetatie en water, ongunstige voorwaarden voor het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen vissen en insecten.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook niet aan de orde.

4.2. Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden

Voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling dient getoetst te worden of er sprake is van mogelijk negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Zo kan het plangebied onderdeel uitmaken van een natuurgebied. Ook kan het plangebied mogelijk een relatie hebben met omliggende natuurgebieden. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale uitwerking van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

4.2.1. Natuurbeschermingswet 1998

Het onderzochte gebied maakt onderdeel uit van het Natura 2000 gebied 'Veluwe' (bijlage 4). De voorgenomen sloop van de woningen zal leiden tot een geringe aanwezigheid van mensen in de bosrand. Hierdoor is een afname van optische verstoring en verstoring door geluid en licht te verwachten.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden door de voorgenomen sloop en planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten. Een “verstoring- en verslechteringstoets” of een “passende beoordeling” is daarom niet aan de orde.

4.2.2. Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen

De planlocatie is gelegen binnen de begrenzing van de provinciale EHS. De planlocatie is aangewezen als EHS-Natuur (bijlage 5). De voorgenomen sloop van de woningen zal leiden tot een geringe aanwezigheid van mensen in de bosrand. Hierdoor is een afname van optische verstoring en verstoring door geluid en licht te verwachten.

Toetsing aan het beschermingskader van de EHS-Natuur is niet aan de orde, aangezien er sprake is van verwijdering van bebouwing. Negatieve effecten op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS door de voorgenomen planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten.

5. CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

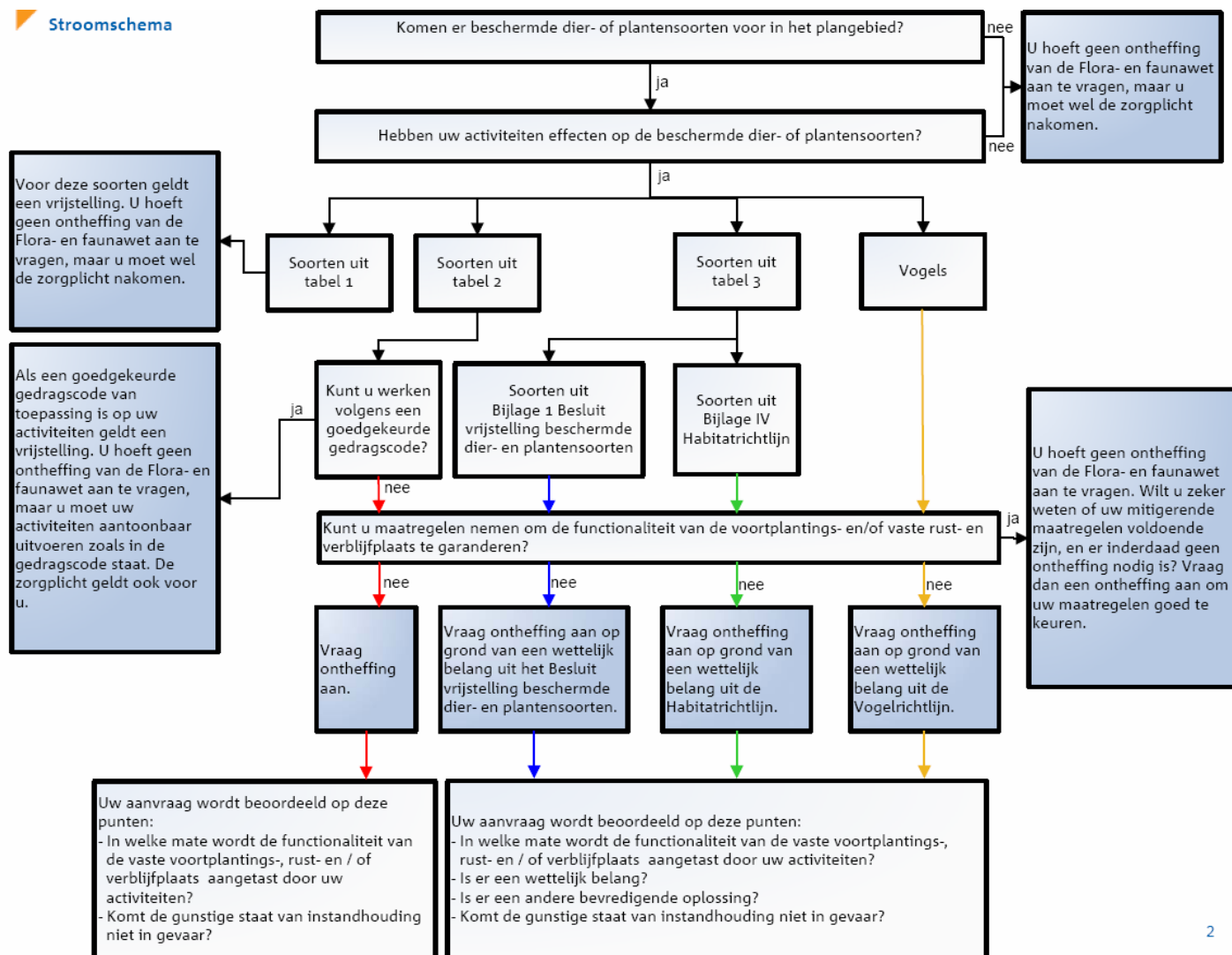
5.1. Conclusies

- Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten dient de sloop van gebouwen en de verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van ½ maart tot ½ juli) uitgevoerd te worden. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dan dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip te worden opgeschort. Er worden geen broedvogels verwacht waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde grondgebonden zoogdieren. Voor ruimtelijke ingrepen bestaat een vrijstelling voor de (mogelijk) aanwezige grondgebonden zoogdieren (tabel 1 soort).
- Op de planlocatie zijn verblijfplaatsen van vleermuizen, hoewel niet aannemelijk, niet geheel uit te sluiten. Aanwezigheid van vleermuizen in de bijgebouwen van nr. 45 is uit te sluiten. In de woningen van nr. 47 en 49 is een mogelijk zomerverblijf echter niet uit te sluiten. Om de functionaliteit van de planlocatie voor vleermuizen te behouden en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen, dienen er mitigerende maatregelen getroffen te worden. Voorgesteld wordt om voor de sloop door ter zake kundig ecooloog vervangende verblijfplaatsen in de omgeving in de vorm van vleermuiskasten op te hangen. De sloop van woningen nr. 47 en 49 dient buiten de kwetsbare periode plaats te vinden. Aangezien de onverwarmde zolderruimte niet als winterverblijf geschikt is, dient de sloop tussen ½ oktober en ½ maart uitgevoerd te worden. Hiermee wordt de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen gewaarborgd. Mits met het bovenstaande rekening wordt gehouden is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.
- Er worden geen beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen, insecten of planten verwacht, waarvoor een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet vereist is (tabel 2 of 3 soorten).
- Ondanks dat voor de tabel 1 soorten bij de ruimtelijke ingreep een vrijstelling geldt, dient men rekening te houden met de zorgplicht, deze geldt altijd en voor alle planten en dieren, onafhankelijk van beschermingsstatus en/of ontheffing of vrijstelling is verleend.
- Het plangebied maakt onderdeel uit van een Natura 2000 gebied 'Veluwe', een gebied dat beschermd is middels de Natuurbeschermingswet. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden door de voorgenomen sloop en planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten.
- Het plangebied maakt onderdeel uit van de provinciale EHS, de EHS-Natuur. Toetsing aan het beschermingskader van de EHS-Natuur is niet aan de orde, aangezien er sprake is van verwijdering van bebouwing. Negatieve effecten op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS door de voorgenomen planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep, uitgesloten.

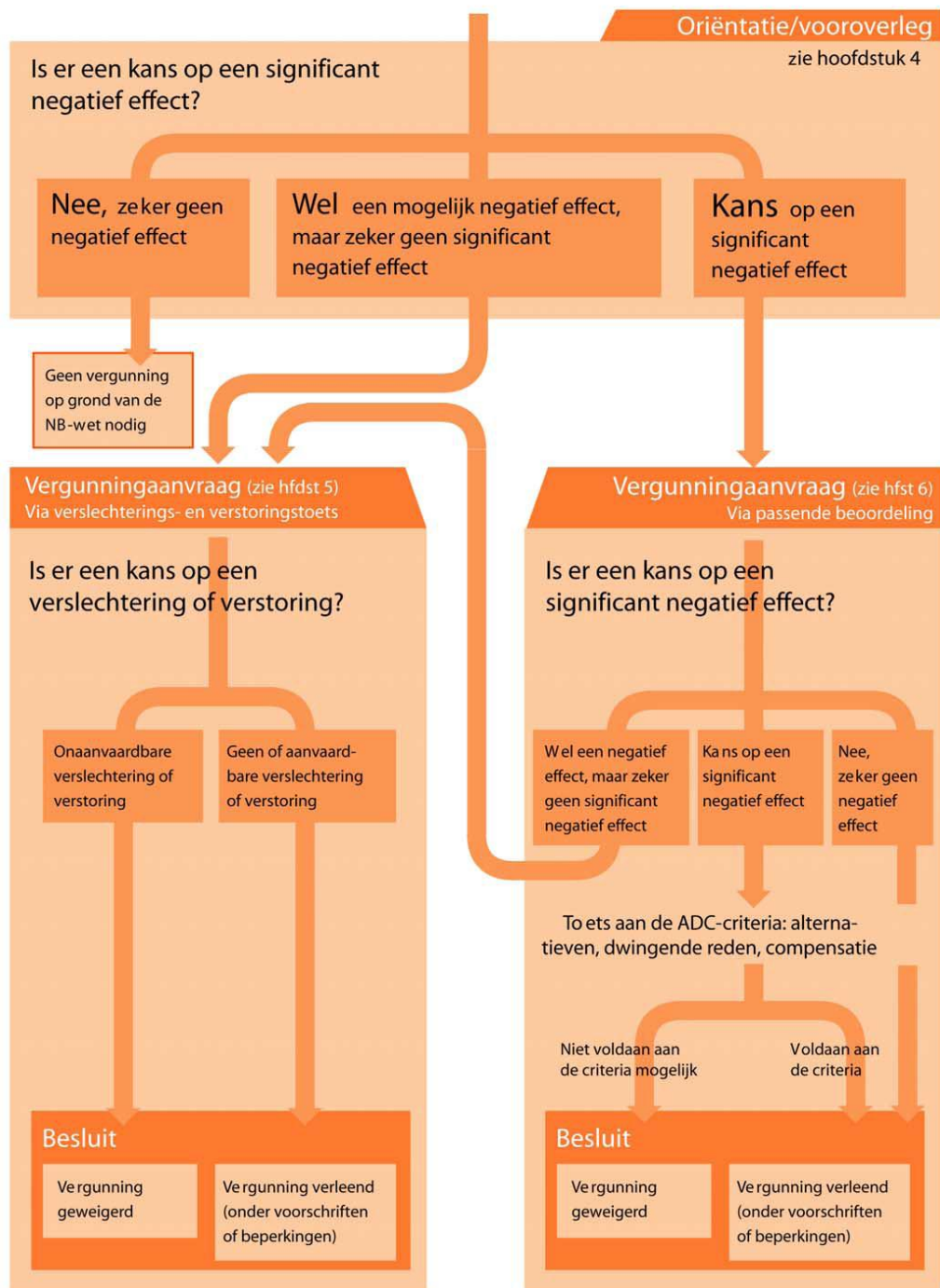
6. LITERATUUR

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009. *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Lange R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (red), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Meijden. R. van, 1996. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit Rode Lijsten Flora en fauna.
- Ministerie van LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2008. Kaartmachine beschermde natuurgebieden:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>.
- Ministeries van LNV, VROM en de Provincies 2007. Spelregels EHS: Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Provincie Gelderland, 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur - Streekplanuitwerking. Vastgesteld door Provinciale Staten mei 2006.
- Provincie Gelderland, 2009. Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur - Streekplanherziening. Vastgesteld door Provinciale Staten juli 2009.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels: 1998 – 2000*. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Website: <http://www.waarneming.nl>

BIJLAGE 1 TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET

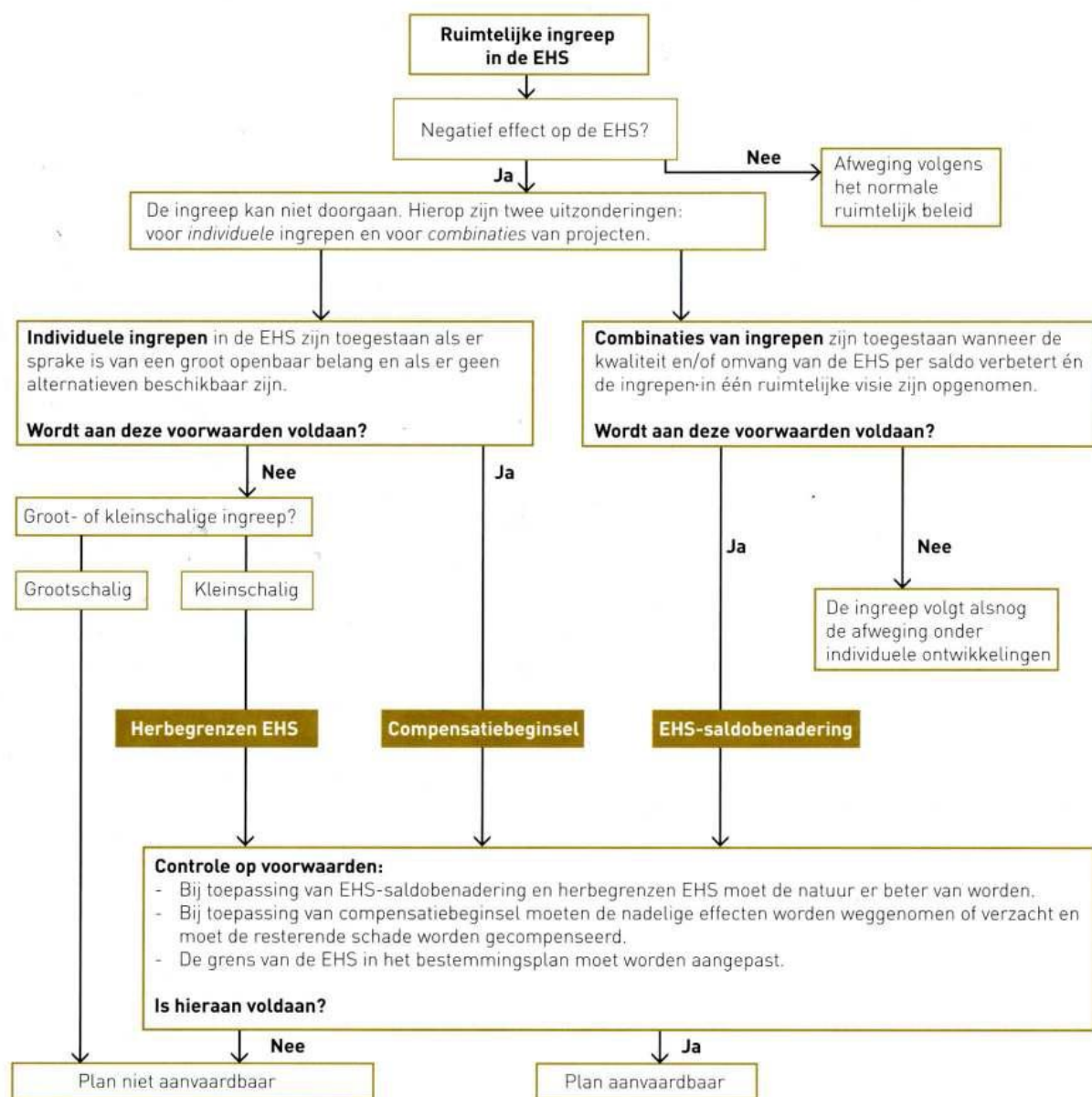
BIJLAGE 2 TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998

BIJLAGE 3 TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR (EHS)

ONTWIKKELING WEL OF NIET MOGELIJK?

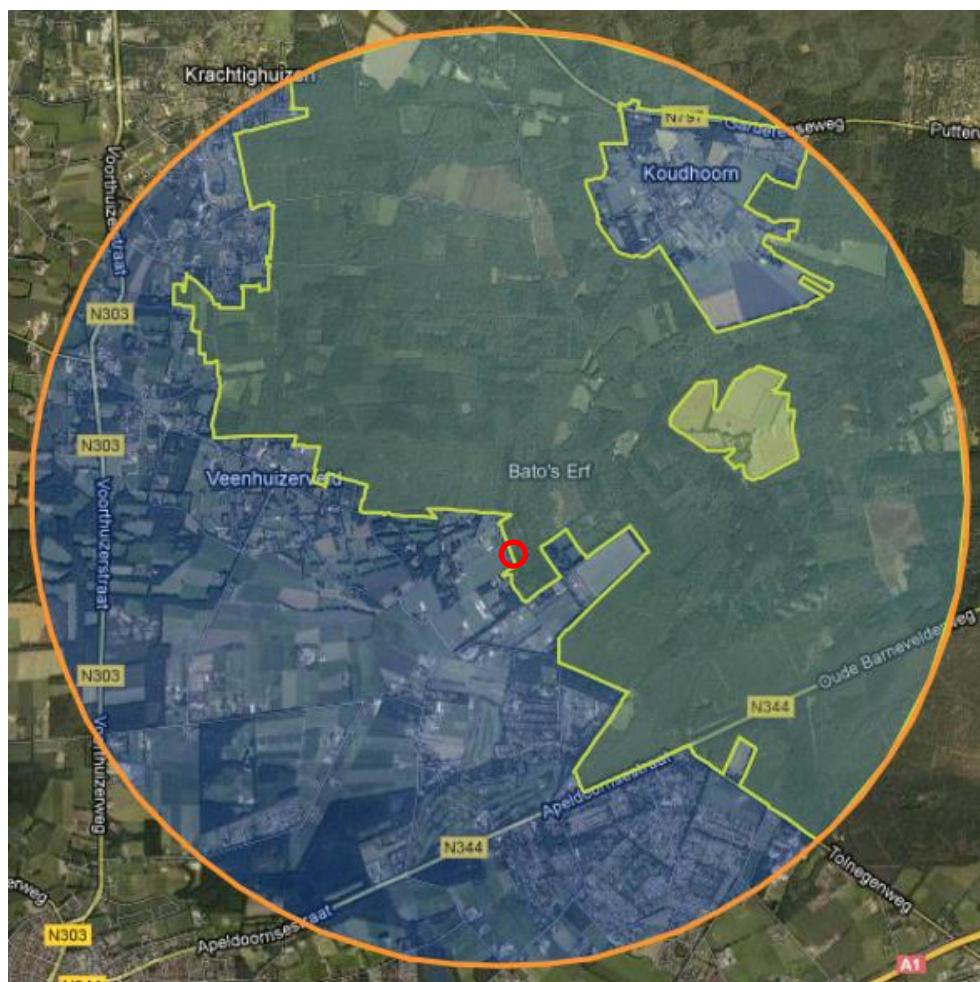
In onderstaand schema is te zien of een bepaalde ruimtelijke ingreep binnen de EHS voor compensatie, saldobenadering of herbegrenzing in aanmerking komt.

BIJLAGE 4. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000

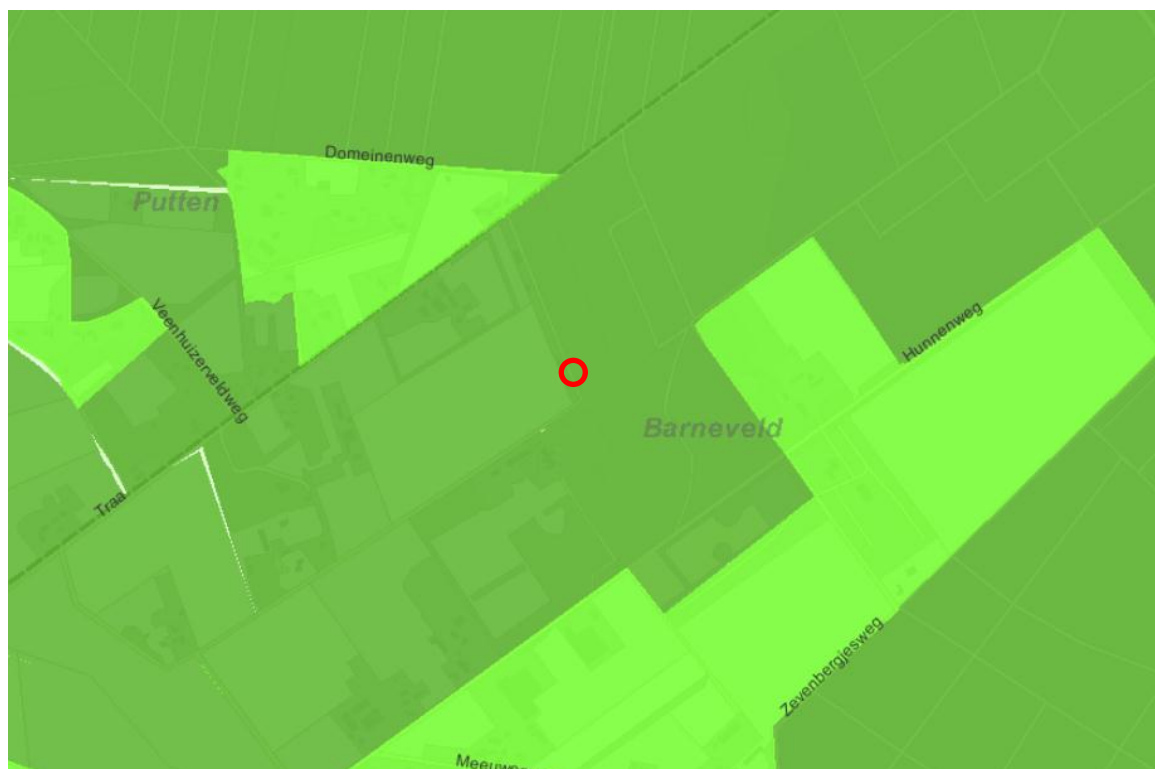
Kaarten afkomstig van de gebieden database van het Ministerie van EL&I

De gele lens geeft de ligging van Natura 2000 gebieden aan.

BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS

Kaart afkomstig uit: Atlas Groen Gelderland – EHS Streekplanherziening vastgesteld door PS juli 2009.

Legenda

 EHS Wijzigingen door PS juli 2009

EHS Vastgesteld door PS juli 2009

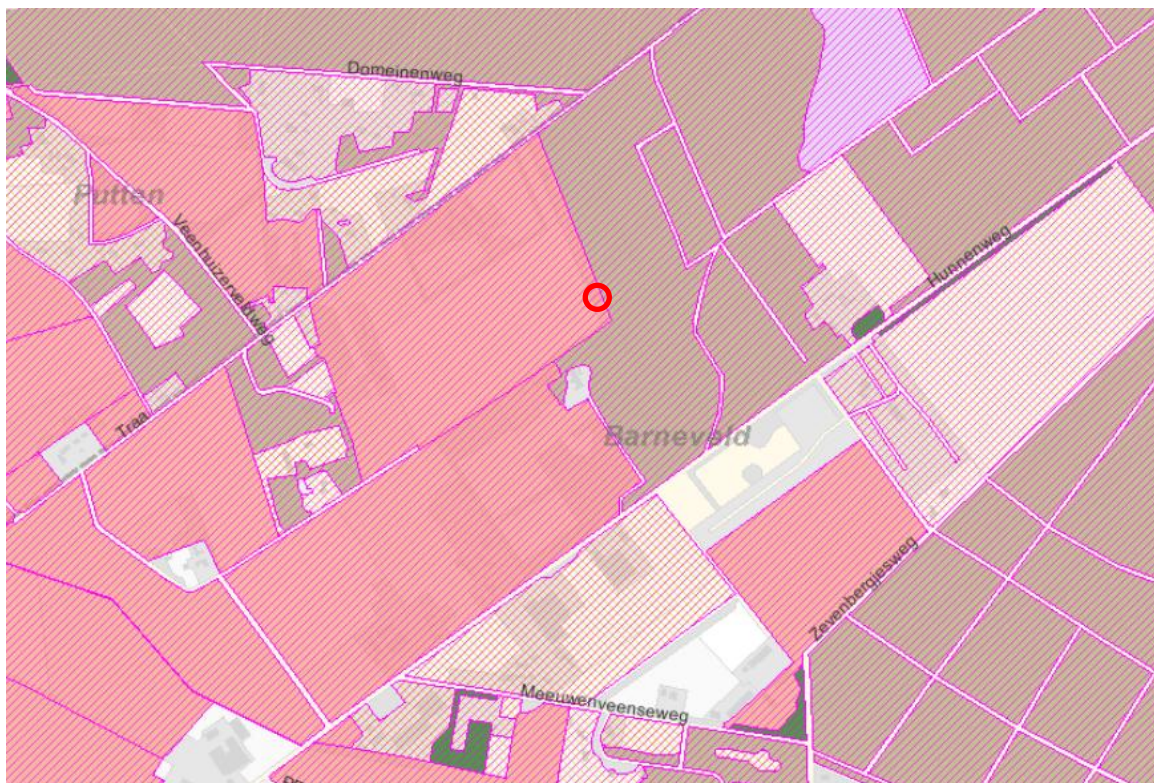
 Natuur

 Verweven

 Ecologische verbindingszone

BIJLAGE 6. KAART NATUURBEHEERPLAN GELDERLAND 2012

Kaart afkomstig uit: Atlas Groen Gelderland.

Subsidiekaart 2012	
OBJECTID	23676
Beheertype	N00.01
Subsidiabel	Wel subsidiabel (alleen aflopende overeenkomsten)
Oppervlakte in ha.	10,829
Beheergebied 2012	
OBJECTID	23676
ToegestaneBeheerPakketten	
RecreatieType	R2
Beheertype	N00.01
Beschrijving beheertype	N00.01 Nog om te vormen naar natuur
Oppervlakte in ha.	10,829
Beheergebied Ambitie 2012	
OBJECTID	13273
Beheertype	N07.01
Beschrijving Beheertype ambitie	N07.01 Droge heide
LandschapsZoekGebied 2012	
OBJECTID	11519
Toegestane beheertypen	
Gebiednaam landschapszoekgebied	Gelderland
Investeringskaart 2012	
OBJECTID	5563
Investeringskaart	Nieuwe natuur

BIJLAGE 7. BESCHRIJVING VLEERMUIKASTEN

Beschrijving overgenomen uit Schwegler c atalogus 2010-2011.

» FLEDERMAUSHÖHLE 2FN speziell

Material: SCHWEGLER-Holzbeton

▲ Abendsegler in 2FN-Höhle

Diese Höhle wurde ausschließlich für Fledermäuse entwickelt und kann nicht wie die Fledermaushöhle 2F in eine Vogelnisthöhle umgerüstet werden. Sie wird nach neuesten Erkenntnissen gefertigt und seit Jahren erfolgreich in der Praxis eingesetzt. Durch den Zwischenboden bietet sie beste Sicherheit gegenüber Kleinräubern, Zugluft und Helligkeit.

Mit zwei Zugangsmöglichkeiten: Die Fledermäuse können am Baumstamm Anlanden und von unten Einklettern oder direkt an der Vorderseite im breiten Eingangsbereich abfliegen. Das Quartier ist weitgehend selbstreinigend da der Kot nach unten ausfallen kann. Trotzdem wird eine Kontrolle und Reinigung bei starker Belegung empfohlen. **Dieser Typ eignet sich besonders für den Forst und in Parkanlagen.** Die Vorderwand lässt sich zur Kontrolle und zum Reinigen abnehmen. Lieferung inkl. Aufhängebügel und Alunagel.

Resultat aus der Praxis: 28 Große Abendsegler (*Nyctalus noctalus*) mit 9 Jungen in einer Fledermaushöhle 2FN.

Außendurchmesser Ø 16 cm. **Höhe** 36 cm. **Gewicht** ca. 4,3 kg.
Bestell-Nr. 00 136/8

» FLEDERMAUSHÖHLE 1FD mit dreifacher Vorderwand | **Material:** SCHWEGLER-Holzbeton

Die Fledermaushöhle 1FD wurde als spezielle Wochenstube u.a. für Kleinfledermäuse entwickelt und wird sehr erfolgreich in der Praxis eingesetzt. Das Innenleben, sowie Art und Größe des Einflugloches, wurden auf die Bedürfnisse der Kleinfledermäuse besonders angepasst. Die Dachinnengestaltung, die Raumhöhe und die zweifach aufgesetzten, geriffelten Holzplatten und deren idealer Abstand zueinander, haben sich sehr positiv auf die Annahme dieses Höhlentyps ausgewirkt.

▲ Zwergfledermaus

Material SCHWEGLER-Holzbeton.
Außendurchmesser Ø 16 cm.
Höhe 36 cm.
Gewicht 4,8 kg.
Bestell-Nr. 00 132/0

Bewohner Kleinfledermäuse wie Zwerg- und Raauhaut- sowie Wasserfledermaus und Langohren, eventuell Teichfledermäuse.

Einsatzmöglichkeit Besonders bei Fledermaus-Mischgebieten und bei Erstansiedlungsversuchen darf diese Fledermaushöhle nicht fehlen! Die Vorderwand lässt sich zur Kontrolle und zum Reinigen abnehmen. Lieferung inkl. Aufhängebügel und Alunagel.